

IKA Finnmark IKS - IKA Finnmarkun IKS - IKA Finnmarku IKS

Årsmelding 2016

*IKA Finnmark IKS-
vår felles hukommelse*

Årsmelding 2016

1. Om IKA Finnmark IKS

Interkommunalt Arkiv Finnmark ble opprettet 08.12.1997 hjemlet i kommuneloven § 27. Virksomheten kom i gang 15.09.1998. 03.03.2011 ble selskapsformen endret til IKS. IKA Finnmark IKS er et interkommunalt selskap som er opprettet med hjemmel i lov om interkommunale selskaper av 29.1.1999 nr. 6 med senere endringer.

1.1. Formål

Formålet med selskapet er å legge forholdene til rette for eiernes rasjonelle, funksjonsdyktige og effektive gjennomføring av arkivlovens intensjoner og bestemmelser. Selskapet skal fungere som arkivdepot for eierne og som fylkesarkiv for deltakende fylkeskommune. IKA Finnmark IKS skal motta, oppbevare og å tilgjengeliggjøre også privatarkiver.

Selskapet kan delta i andre selskap som tjener hovedformålet. IKA Finnmark IKS har ikke erverv som formål, men kan selge kompetanse og arkivtjenester til andre så lenge dette ikke går utover hovedformålet.

1.2. Eierkommuner

Alta kommune	Loppa kommune
Berlevåg kommune	Måsøy kommune
Båtsfjord kommune	Unjárgga gielda/Nesseby kommune
Gamvik kommune	Nordkapp kommune
Guovdageainnu suohkan/	Porsanger kommune / Porsáŋggu gielda/
Kautokeino kommune	Porsangin komuuni
Hammerfest kommune	Sør-Varanger kommune
Hasvik kommune	Deanu gielda/Tana kommune
Kárášjoga gielda /Karasjok kommune	Vadsø kommune
Kvalsund kommune	Vardø kommune
Lebesby kommune	Finnmark Fylkeskommune/ Finnmarkku fylkkagielda

1.3. Eiermøte

Eiermøte er en uformell arena hvor selskapets utvikling og strategi kan drøftes. Til eiermøter inviteres ordfører, rådmann, representantskapsmedlemmer, styret og representantskapets ledelse.

Det har vært avholdt eiermøte 04.02.2016 i Alta med 13 deltakere. Da det nylig hadde vært valg av nytt representantskap og vært kommunevalg, ble det lagt opp til opplæring om eierskap i IKS ved advokat Vibeke Resch-Knudsen. Tema var selskapets depotsituasjon og behov for utvidelse av

magasin. Rapporter utarbeidet av Norconsult AS ble presentert med de ulike alternativ som har vært vurdert og anbefalinger. Styret arbeid med depotsituasjonen ble informert om.

Eiermøtet

1.4. Representantskap

Representantskapet er øverste organ i IKA Finnmark IKS. Representantskapet består av en fast representant og vararepresentanter, totalt 4, oppnevnt fra hver deltaker-kommune. Oppnevningen følger den kommunale valgperioden. Representantskapet har to møter årlig iht. eieravtalen.

Representantskapets ledelse for valgperioden 2016 – 2019 er leder Robert Wilhelmsen, Kvalsund, og nestleder Aina Borch, Porsanger kommune.

Representantskapsmøte – våren 2016 ble avholdt 21.04.2016 i Lakselv med innlagt besøk i våre lokaler. 14 eierkommuner med 20 stemmer var representert. Representantskapet behandlet ordinære årsoppgjørssaker som årsmelding, årsregnskap, honorar til styre og valgkomite og valg. I tillegg ble det behandlet endring av selskapsavtalen og utvidelse av arkivdepot.

Representantskapsmøte – høsten 2016 ble avholdt 18.10.2016 i Kirkenes.

15 eierkommuner med 19 stemmer var representert. Representantskapet behandlet endring av selskapsavtalen, honorar til representantskapets ledelse, økonomiplan 2017– 2020 og budsjett 2017, strategiplan 2016-2019 samt utvidelse av arkivdepot.

1.5. Styret

Styret har fem medlemmer og fem nummererte varamedlemmer. Etter representantskapsmøtet 21.04.2016, består styret av følgende:

Styreleder:	Josef Vedhugnes, Billefjord	2015 - 2017	frem til medio mai, permisjon
Nestleder:	Arne Dahler, Alta	2016 - 2018	styreleder fra medio mai
Styremedlem:	Cecilie Hansen, Svanvik	2016 - 2018	
Styremedlem:	Monika Olsen, Alta	2015 - 2017	
Styremedlem:	Alvar Dunfjell, Kautokeino	2016 - 2018	nestleder fra medio november

Varamedlemmer:

1	Leif Andersen, Lakselv	2016 - 2018	styremedlem fra medio mai
2	Oddvar Betten, Varangerbotn	2015 - 2017	
3	Hagbart Grønmo, Karasjok	2016 - 2018	
4	Beate Abrahamsen, Hesseng	2016 - 2018	
5	Margoth Fallsen, Kjøllefjord	2015 - 2017	

Det har vært avholdt 5 styremøter totalt i 2016. 4 fysiske møter, 1 telefonmøte. Styret har til sammen behandlet 58 saker. I tillegg har styret hatt 3 forhandlingsmøter med Marion Sørensen og Gunnhild S. Engstad.

Mye av styrets møter og aktivitet har vært vedrørende utvidelse av arkivdepot, endring av selskapsavtalen, strategi, regnskap og budsjett. Styremøtet i mai var lagt opp med strategi-workshop og opplæring om arkiv. Det var informasjon fra KDRS om digitalt depot og statsarkivar Solbjørg Ellingsen Fossheim om aktuelle arkivfaglige tema i tiden. Det var også befaringsreise på Statsarkivet med besøk hos IKA Troms IKS. Styrets leder og daglig leder har deltatt på regionrådsmøter og møter i formannskap eller kommunestyre med informasjon om depot-situasjon og endring av selskapsavtalen. Styret får månedlige regnskapsrapporter.

Styret og daglig leder.

1.6. Personalet

Bedriften har fem stillinger i 100% stilling, en stilling i 50%, til sammen 5,5 faste stillinger.

Daglig leder	Gunnhild S. Engstad
Spesialrådgiver	Marion Jeanette Sørensen.
Fagleder moderne arkiv	Vilde Christoffersen Walsø Ane Sætrum
Fagleder for arkivdepot	Galina Isaksen.
Fagleder digitalt depot	Roger Storm Mjelde
Arkivleder	Line Korslund, 50%
Arkivmedarbeider, prosjekt	Tone Charlotte Johansen
Praksis plass	Marius Aronsen

Daglig leder ble tilsatt 01.01.2016 og fra samme dato har Marion Jeanette Sørensen gått over i stilling som spesialrådgiver. Det har vært turnover på en faglederstilling og fagleder digitalt depot ble besatt fra mai 2016. Bemanningssituasjonen har preget årets drift. Det har vært brukt mye ressurser på opplæring og bli kjent med kollegaer og arbeidsoppgaver samt rutiner og kartlegginger.

2. Aktiviteter og tjenester

Virksomhet ut mot eierkommunene og fylkeskommunen bygger på IKA Finnmark IKS sitt tjenestetilbud, basisoppgaver som ligger i eiertilskuddet og som eierne betaler for, og ekstra tjenester som kan bestilles hvis det er kapasitet.

I 2016 fikk alle kommunene tilsendt brev med forespørsel om ønskede tjenester og oppgaver i 2016. Kommuner trenger følgende tjeneste fra IKA Finnmark i 2016/17:

Kurs:

1. Grunnkurs (Gamvik, Porsanger, Lebesby, Vardø)
2. Periodisering av arkiv (Gamvik, Vardø, Vadsø)
3. Periodisering i elektronisk arkiv (Porsanger kommune)
4. Avlevering av eldre arkiv (Gamvik, Vardø, Kautokeino)
5. Avlevering av personregister (Gamvik kommune)
6. Avlevering av elektronisk arkiv (Tana, Vardø, Vadsø, Porsanger kommune)
7. Ordning i arkiv (Porsanger, Tana, Vadsø, Vardø)
8. Offentlighetsloven (Porsanger, Tana)
9. Kommunesammenslåing (Porsanger, Tana)
10. Elektronisk arkivering (Gamvik kommune)
11. Arkivering av personal arkiv (Gamvik kommune)
12. Oppbevaring av eldre arkiv (Gamvik kommune)

Avlevering av elektronisk arkiv:

1. Sør - Varanger kommune
2. PPD Midt – Finnmark
3. Hammerfest kommune

Arkivplanarbeidet:

1. Vadsø kommune
2. Nesseby kommune
3. Kautokeino kommune

Kartlegging/ kommunebesøk:

1. Vadsø kommune

Avlevering av eldre arkiv:

1. Teknisk avdeling (Porsanger kommune)
2. Skolearkiv (Nesseby kommune)
3. Loppa kommune
4. Kautokeino kommune

Avlevering av personregister:

1. PPD Midt - Finnmark

Kommunenes behov er hensyntatt i strategiarbeid og handlingsplansarbeid for 2017.

2.1 Depot

IKA Finnmark IKS har et depot med 3479 hyllemeter hvorav 328 er ledig. Det er inngått avtale om flere avleveringer på tur 1. kvartal 2017. Vi så det nødvendig å sende brev til alle kommuner og fylkeskommuner i desember, med varsel at vi snart må innføre inntaksstopp.

Tone Johansen i utpakking av en avlevering.

Arkivets tilstand

Arkivene fra kommunene er kun listeført, grovsortert og registrert på overordnet nivå. Private arkiv er kun registrert og mottatt. IKA Finnmark IKS har bare 1 stillingsressurs til depotarbeid med eldre papirarkiv og 1 stilling til personregister. Begge stillingene inkluderer mottak, registrering og betjening av innsyn i arkivene, og i tillegg fellesoppgaver med arkivfaglig veiledning.

Det har vært et større ordningsprosjekt i 2015 og 2016 som har medført komprimering av noe depotmateriale. Vi hadde en på arbeidsutprøving via NAV engasjert. Ressursen har vært benyttet til ordning og listeføring av personregister samt ordning for komprimering av eldre saksarkiv.

Kvalitetssikringen er nødvendig for at IKA Finnmark IKS skal fungere som arkivdepot og i henhold til krav i arkivloven for å kunne ta i bruk Asta (registrering/formidling av arkivkataloger) og Arkivportalen (samkatalogen). Arbeidet med overgang til depotstyringssystemet Asta ble påbegynt i 2016. Systemet har blitt oppgradert til nyeste versjon. Videre er systemet flyttet til serveren som håndterer resten av kontordriften. Dette letter tilgangen til systemet for de ansatte. Omstrukturering av grunnlagsdata i Excel, samt en gjennomgang av fysisk depot, er påbegynt. Når disse oppgavene er ferdig, vil data overføres til Asta som overtar som fagsystem for depotdrift.

Depotoversikt

	2014	2015	2016
Offentlig saksarkiv	1.710	1.871	2.191
Personarkiv	502	639	722
Privatarkiv	176	176	172
Oppbevares midlertidig for Nordkapp museum 5 paller			56
Lyd og filmopptak	Ca. 1.000 eks	Ca.1.000 eks	Ca.1.000 eks
Totalt, hyllemeter	2.419	2.490	3.151
Avleveringer, antall	9	22	27
ALDERSDELING offentlig saksarkiv			
Før 1900			14
1900-1945			89
1945-1990			1935
1990->			153
Grovordnet og listeført			
Offentlig saksarkiv			984
Offentlig personarkiv		639	722
Privatarkiv		98	86
Arkivveiledning overfor kommuner og fylkeskommune, antall			29
INNSYN			
Eldre arkiv, antall	49	33	28
Personregister, antall	63	60	49

Eldre papirarkiv

Eldre arkiv består av arkiv som er 25 – 30 år og arkiv etter nedlagte organ og skal oppbevares i arkivdepot iht Arkivloven.

Det har i begynnelsen av IKA Finnmark IKS vært avlevert en del uordnet arkiv, men i dag tas kun imot ordnet og listeført arkiv. Det foregår en kontinuerlig avlevering av arkiv fra kommunene til IKA Finnmark IKS. Alle saksarkiv og protokoller blir registrert i arkivoversikter/kataloger og satt i arkivreolene etter vårt system. Dette er viktig for å finne frem i arkivene, saksbehandling og betjening av innsyn.

Derfor det er veldig viktig å sette fokus på ordningsarbeid av det avleverte arkiv, først og fremst dette medfører å frigjøre de opptatte hm i depot, de kommunene som avleverte uordnet arkiv får mindre antall hyllemeter som er i bruk. Ordnings/ registrerings arbeidet skal gi mulighet å ta i bruk et registrerings verktøy «ASTA» som andre IKAer i Norge allerede har i bruk. For det andre det letter gjenfinningsarbeid ved innsynsforespørslelene som kommer fra kommunene, private personer, advokater, utdanningsdirektoratet, «Rett for taperne», ved lesesalbesøk av historiker, forfattere, slektsforskere osv.

Gjemte skatter finner veien til vårt depot.

Nina Mølmann Planting, Gjenreisningsmuseet har levert to protokoller fra Hammerfest kommune funnet på loftet hos en privatperson.

Personregistre

Kommunene behandler store mengder personopplysninger som inngår i personregistre bl.a. innen sosial, barnevern, oppvekst og helse. Arkivverket definerer personregister slik: Register, fortegnelse mv. der personopplysninger er lagret systematisk slik at opplysninger om den enkelte kan finnes igjen. J.fr. personopplysningsloven § 2. Personregistermateriale kan deponeres til IKA Finnmark IKS 5 - 10 år etter at de er gått ut av administrativt bruk. Personopplysningene forvaltes etter lovverket i henhold til oppbevaring, ordning, katalogisering og behandling av innsynsforespørsler.

IKA Finnmark IKS fungerer som rådgiver og kompetanseinstitusjon for rettighetsdokumentasjon, definert som dokumentasjon vedrørende lovbestemte rettigheter for enkeltpersoner eller grupper og instruks for deponering av personregistermateriale distribueres til kommunene ved behov.

IKA Finnmark IKS har i 2015 tatt imot 19 avleveringer og 120 hyllemeter personregistre. I 2016 er det tatt imot 119 hyllemeter personregistermateriale i 20 avleveringer. Det har i 2015 og 2016 vært et større ordningsprosjekt som har medført komprimering av bl.a. dette arkiv. Personregisterarkiv som er deponert hos IKA Finnmark er delvis ordnet i mapper/journaler og med navneoversikt i hver arkivbokser (ca 80%). Positiv utvikling ved avleveringer i 2016 er at alt materiale er ordnet og listeført ved deponering. Dette må kunne ses som resultat av ordningsarbeid i 2015 og 2016 og at det er satt fokus på at personregistermateriale skal være ordnet og listeført før deponering. Av deponert personregister er det ca 10% av materialet som er registrert inn i søkeverktøyet på sikker sone. Sikker sone er en del av datanettverket som er ekstra beskyttet med egen maskinvare. Det kan ikke nås direkte fra eksterne lokasjoner via VPN slik kontorsonen kan. Tilganger til data i denne sonen innebærer en egen pålogging fra brukerne. Sonen har egen server med back-up slik at data ikke blandes med data som krever mindre sikring.

Privatarkiv

Arkiverket beskriver privatarkiver som følger: Privatarkiver er arkiver som er skapt i privat sektor. Men privat sektor er så mangt, og begrepet "privatarkiv" er derfor en temmelig uensartet gruppe arkiver med store innbyrdes forskjeller, både når det gjelder opphav, omfang og struktur.

Det er derfor praktisk å dele privatarkivene inn i forskjellige kategorier etter arkivskaper.

Vanlige inndeling er:

- Bedriftsarkiver
- Organisasjonsarkiver (foreningsarkiver)
- Institusjonsarkiver
- Personarkiver
- Gårdsarkiver og samlinger

Privatarkiv blir definert som et arkiv produsert av andre enn offentlige instanser. Selve begrepet omfatter en stor gruppe arkiver som kan være av nokså ulik art, både når det gjelder opphav, omfang og struktur. Vanligvis omfatter begrepet arkiver etter bedrifter, organisasjoner, foreninger og private institusjoner, men det finnes også arkiver etter personer, familier og gårder. I tillegg omfattes samlinger. Mens offentlig sektor er pålagt å bevare arkivene sine etter arkivloven, er arkiv skapt av private aktører vanligvis ikke omfattet av denne loven. Dette har ført til at arkiver etter mange viktige samfunnsaktører har gått tapt.

Behovet for å bevare private arkiv øker og er kritisk i Finnmark i dag. Mange av våre hjørnestensbedrifter har de siste tiårene lagt ned sin virksomhet. Det er også slik at en del rettighetsdokumentasjon kan befinne seg i private arkiver, for eksempel private barnehjemsinstitusjoner. Arkivene er viktige kilder for samfunnsdokumentasjon fra bedriftenes og institusjonenes virketid. Situasjonen i dag er at ingen finansierer eller har arkivansvar for dette materialet.

IKA Finnmark IKS mottar henvendelser fra privatpersoner, museer, lag og foreninger, i og utenfor fylket som ønsker å deponere privatarkiv fra Finnmark hos IKA Finnmark IKS. Pga vår depotsituasjon, har vi måtte avvise henvendelser. Hoveddelen av privatarkiv deponert hos IKA Finnmark IKS, er fulgt med avleveringer fra eierkommunene.

IKA Finnmark IKS har i 2016 mottatt 1 avlevering av privatarkiv og totalt utgjør det 172 hyllemeter av vår bestand.

IKA Finnmark IKS deltar i nettverk for privatarkivsamarbeid i Finnmark sammen med Samisk arkiv, fylkesbiblioteket og museene i Finnmark med felles nettsted Finnmarksarkivene som er et arkivfaglig nettverk for institusjoner og organisasjoner som bevarer arkivmateriale i/fra Finnmark.

Tor Eivind Johansen, KDRS med opplæring om digital langtidslagring og hva forutsettes før vi kan avlevere.

Elektronisk depot

Alle kommunene har store mengder informasjon som saksbehandles i elektroniske fagsystemer som skal bevares, IKA Finnmark IKS oppfordrer kommunene til å avlevere fagsystemer og sak/arkivsystem i henhold til gjeldene regelverket. Utfordringene med å sikre og ivareta elektronisk arkiv og tilgjengeliggjøring er for store oppgaver til at de enkelte kommunale arkivinstusjonene kan klare oppgavene alene. I 2011 har IKA Finnmark IKS vært med å starte i samarbeidet med andre IKA-er, et felles ressurscenter og sikringsdepot for kommunearkivinstusjonene, Kommunearkivinstusjonenes digitale ressurscenter SA (KDRS) lokalisert i Trondheim.

KDRS arrangerer workshop og kursing for IT- arkivarer og andre interesserte. IKA Finnmark IKS har deltatt på månedlig IT-arkivarsamling på nett.

KDRS utviklingsarbeids med avleveringsprosesser av elektronisk materiale til arkivdepot. Elektronisk depotdrift ble startet opp i KDRS 01.05.2016. Prosessene skal implementeres i løpet av 2016/2017 hos IKA Finnmark IKS. Systemet har blitt testkjørt og det gjenstår noe arbeid for å få det mer brukervennlig, men det kan benyttes slik det er.

IKA Finnmark IKS har inngått nødvendige avtaler med KDRS for å benytte løsningen for langtidslagring. Det er også utarbeidet nødvendige avtaler overfor eierne våre. Disse avtalene inngås fortløpende. Det gjenstår noe investering i utstyr for å få en operativ intern produksjonslinje for overføring til langtidsbevaring. Det må også utføres en god del arbeid i forbindelse med rutiner og kvalitetssikring. IKA Finnmark IKS har ca 10 kopier av digitale systemer og uttrekk av varierende kvalitet som skal overføres til langtidsbevaring. Disse uttrekkene har blitt avlevert primært i perioden 2008-2010. Vi har ikke mottatt noen nye uttrekk fra digitale systemer i 2016. Det er kun foretatt testkjøring av overføring av arkiver til langtidsdepot i 2016.

2.2. Råd og veiledning

Arkivdanning er prosessen som fører til at arkivet blir skapt og vedlikeholdes gjennom ulike prosesser og dokumentflyt fra postmottak, journalføring, arkivering, periodisering og bortsetting til depot.

IKA Finnmark IKS gir arkivfaglige råd i behandling av moderne arkiv og arkivplan. Vi veileder kommunene med avlevering av personregister, fagsystemer og elektronisk lagring av arkiv. Mye arkivrådgivning er henvendelser med kontakt på telefon og e-post ut til kommunenes arkivledere/arkivtjeneste og saksbehandlere.

Kurs

I 2016 ble det holdt kurs:

- helsearbeidere i Alta kommune 18.02.2016
- K-koder, Karasjok kommune 10.05.2016

IKA Finnmark har bistått Avjovarre kommunene med arkivveiledning i periodisering ved overgang til Noark 5.

Kommunebesøk

IKA Finnmark IKS har besøkt Porsanger, Karasjok og Kautokeino kommuner i 2016 med formål veiledning og følgende arbeidsoppgaver:

- veiledning i forberedelse med deponering
- avlevering av personregister og eldre arkiv
- periodisering av arkiv
- opplæring i K-kodenøkkel (kommunenes arkivnøkkel)
- bistått med pakking av arkiv for deponering

Vi besøkte Loppa kommune etter forespørsel og så nærmere på arkivet etter Njord sildeoljefabrikk. Arkivet var oppbevart i kjellerlokale og utsatt for vanninntrenging med resultat at mesteparten var ødelagt av mugg. Vi bistod kommunene med å vurdere materialet, arkiv-avgrensning og skille ut det som kan berges. Vår anbefaling var å fryse materialet for videreformidling til Statsarkivet i Tromsø.

Galina Isaksen på besøk i Loppa kommune. Her inspiseres arkivet etter Njord sildeoljefabrikk.

Kontaktseminar 2016

Kontaktseminar

IKA Finnmark IKS arrangerte sitt årlige kontaktseminar 30. og 31. august. Kontaktseminaret har utviklet seg til en nyttig plattform for opplæring, erfaringsutveksling og nettverksbygging for våre eieres arkivansvarlige. I år ble også IKT-ansatte innbudt spesielt med tanke på å etablere sterkere samarbeid mellom arkiv og IKT.

Hovedtemaene på seminaret var:

- Bevaring og kassasjon
- Digital langtidsbevaring
- Arkivplan

På dag 2 arrangerte vi to parallelle sesjoner. På den ene var det arkivplan-arbeid og på den andre ble det fokusert på digital langtidsbevaring og de utfordringene det medfører.

Som foredragsholdere var engasjert:

- Tor Eivind Johansen, daglig leder KDRS om digitalt depot
- Lene Solholm Tamburstuen, IKA Rogaland om bevaring- og kassasjonsregler
- Eirik Andersen, Trondheim byarkiv om deres tilnærming til å utarbeide bevaring- og kassasjonsregler
- Statsarkivar Solbjørg Ellingsen Fossheim, Statsarkivet i Tromsø

Totalt deltok 26 deltakere fra 10 eiere i tillegg til IKA Finnmark IKS egne ansatte og eksterne foredragsholdere. Kontaktseminaret ble, sett fra vårt ståsted, vellykket.

Foredrag og sammendrag er publisert på IKA Finnmark IKS nettside:

<http://www.ikaf.no/kontaktseminar.391084.no.html>

Vi fikk gode innspill til hva kommunene i Finnmark trenger fremover av IKA Finnmark IKS og hvordan vi kan arbeide fremover med å bistå eierne og deres ansatte. Selv har vi også behov for faglig påfyll for å kunne bistå på en god måte. Et tema som ble diskutert var interkommunalt arkivplan-arbeid. IKA Finnmark IKS vil ta en koordinerende rolle i dette arbeidet.

2.3. Formidling

Utvikling av kunnskap og samarbeid med andre institusjoner er nødvendig for å utvikle og styrke formidlingsarbeidet ved IKA Finnmark IKS og for å få økt oppmerksomhet og interesse rundt vårt arkiv.

Samarbeidet med kystmuseene i Finnmark og Gjenreisningsmuseet i Hammerfest har fortsatt i 2016 og ført til økt bruk av kommunalt materiale til formidling og forskning. Bl.a. er materiale fra vårt arkiv brukt i forbindelse med Hammerfest Energi 200års jubileum, Gjenreisningsmuseets utstilling «Til lykke med freden» 5 november og Kunes-dagene.

Slektsforskning og fokus på egen historie, har ført til nye brukere av arkivet. Innsyns forespørsler av denne typen øker, det var 7 innsynsforespørsel i forbindelse med slektsforskning. Brukerne etterlyser mer digitalt tilgjengelig arkivmateriale. Det har vært etablert kontakt med DIS Slekt og Data i forbindelse med Riksarkivarens høring på prioritering av digitalisering av arkivmateriale.

I 2016 har det vært 4 besøk av forskere og historikere.

Kåre Karlsen har besøkt vår lesesal flere ganger i forbindelse med reseach til sine bøker om Norkyns historie.

Kulturminnedagene 2016

IKA Finnmark IKS deltok på Kulturminnedagene i Porsanger, lørdag 10.09. med stand og informasjon om vårt arkiv i plenum på Sjøsamisk Kompetansesenters arrangement i Billefjord.

Publikum: 19

Utstilling

I forbindelse med arkivdagen 2016 hvor temaet var «Da klokka klang» ble det laget en utstilling som ble vist frem på arkivdagen. Bakgrunnen var et ønske om å bli kjent med hva slags materiale vi har i vårt depot, formidlingsteknikker samt bli bedre kjent med hverandre som kollegaer. Vi valgte å sette fokus på noe som er spesielt for Finnmark – internat. 35% av Finnmarks befolkning har bodd på internat i en 100-års periode.

Alt materialet på utstillingen er hentet fra IKA Finnmarks depot med innlevert arkiv fra eierkommunene i Finnmark. Gjennom arbeidet fant vi at det er en del deponert materiale fra skoler i Finnmarkskommunene, og i dette befinner også materiale som belyser internatdrift og internatliv. Utstillingen består av 8 roll-ups som belyser hverdagsliv og drift ved ulike internater i Finnmark.

Det omhandler perioden etter krigen der oppbygging av skoler og internater var en stor utfordring, og det tok tid. Materialet er for perioden 1947 – 1984. Videre er det dokumenter som vi håper kan vise noe av livet og organiseringen av skole og internatlivet i Finnmark.

Arkivet er ikke systematisk gjennomgått og utdragene er derfor fragmentariske og vil nødvendigvis ikke gi et balansert bilde av skole og internater i Finnmark. Utstillingen er ment å gi noen eksempler på hva som finnes i arkivene og samtidig belyser noen sider ved internatlivet.

Det er ønskelig at utstillingen skal være noe vi kan benytte fremover i formidlingsarbeid og som viser dokumenter som kilde for formidling. Det ble laget en utstilling på 8 roll-ups. I tillegg ble det stilt ut noe litteratur om temaet. En PC på lesesalen viste nettstedet til «Samisk skolehistorie»

Deler av utstillingen vises til styret.

Arkivdagen

Arkivdagen er et årlig samarbeid og arrangement for arkivinstusjoner i Norden. Den ble avholdt lørdag 12.11. Årets tittel var «Da klokka klang». Arkivdagen ble arrangert i våre lokaler som et samarbeidsprosjekt med Samisk Arkiv.

Vår utstilling av internat og internatliv ble åpnet. Det var foredrag av Ingjerd Tjelle om internat bygget på hennes bok «Bortsendt og internert» og Grete Gunn Bergstrøm, Samisk arkiv om reprimander overfor foreldre ved barns fravær fra skolen og internat. Foruten arrangørene møtte det 18 personer på dette arrangementet.

Arkivdagen 2016

Arkheion

Arkheion er medlemsblad for de kommunale arkivinstusjonene i Norge. IKA Finnmark IKS er en av 20 medeiere som representerer landets 19 fylker. Bladet tar sikte på å være fagtidsskrift for den kommunale arkivsektor i landet. Alle Arkheions medeiere distribuerer bladet til sine eiere, kommuner og fylkeskommuner. I tillegg distribueres bladet til andre arkivinstusjoner, abonnenter og en rekke andre mottakere. Det er to utgaver i året.

IKA Finnmark IKS har distribuert bladet til alle sine eierkommuner v/rådmenn og arkivledere, representantskapsmedlemmer, styremedlemmer samt aktuelt kontaktnett som museer og Samisk arkiv.

Nettside og sosiale medier

IKA Finnmark IKS publiserer informasjon via nettsiden «www.ikaf.no» og på facebook med adressen «<http://www.facebook.com/IKAFinnmarkIKS>». Det er også laget en kanal på Youtube.

Vi lager primært artikler til vår nettside som så deles ut på Facebook. Lettere stoff av typen «funn i arkivet» publiseres på Facebook alene. Vi bruker også Facebook for å nå enkeltpersoner med arkivinformasjon.

På nettsiden legger vi primært ut arkivfaglig stoff og informasjon til kommunene og publikum. Nettsiden er vår primære informasjonskanal. Det var i 2016 3.864 besøk på vår hjemmeside. Over tid ser vi at fagartikler er mest besøkt. Pr i dag er det enkelte artikler som totalt har mellom 13000 og 17000 visninger.

Facebooksiden hadde pr 31.12.2016 124 følgere, noe som er en oppgang på 24 sammenlignet med 31.12.2015. Det har i 2016 vært lagt ut 27 artikler som har oppnådd 219 liker-klikk og nådd 1.929 personer.

På Youtube er det foreløpig bare lagt ut noen korte egenproduserte opplæringsvideoer om «søk på internett». Kanalen er ikke åpnet offentlig, men blir åpnet når det er produsert mer innhold av arkivfaglig type. Kanalen vil være et viktig supplement til vår opplæringsvirksomhet og et nyttig hjelpemiddel for de ansatte hos eierne våre.

2.4. Samarbeid

IKA Finnmark IKS søker samarbeid med arkivmiljø og historiefremidlende miljø nasjonalt, regionalt og lokalt.

- KDRS
Det arrangeres månedlige møter via Skype og det benyttes e-post i samarbeidet mellom møtene. IKA Finnmark IKS deltok med fagleder digitalt depot.
- Samisk arkiv, samarbeid om arkivdagen
- Finnmarksnettverket, deltakelse i samarbeidsgruppe bestående av bibliotek, museer og arkivinstitusjoner med fokus på privatarkiv.
- Gjenreisningsmuseet
- Porsanger museum
- Nordkapp Museum
- Arven etter noaiden – Johan Kåven, 2018. Deltakelse i arbeidsgruppe bestående av familien, Porsanger Museum, Sjøsamisk Kompetansesenter, Samisk språksenter, UiTØ m.fl.
- programkomite for KS Bedrift fagdager med fokus på selskapsformen IKS særegne utfordringer. Det var fagdag i Bergen 6.-7. juni 2016 hvor vi deltok med styreleder, styremedlem og daglig leder. Daglig leder deltok i panel under fagdagen.

Det er i tillegg etablert kontakt med Riddu DuottarMuseat i Karasjok og i Kautokeino.

KAI-konferansen 2016, Sandefjord.

Deltakelse på kurs og seminarer

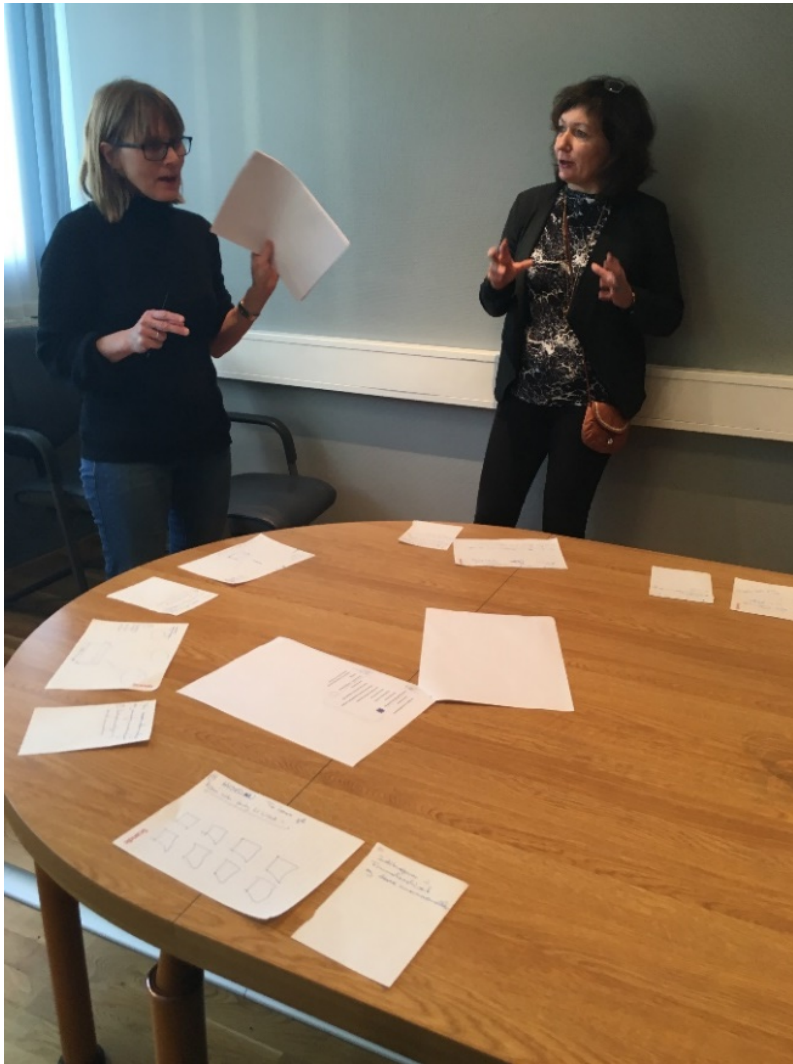
IKA Finnmark IKS skal følge med på hva som skjer på vårt arbeidsområde. Det er viktig å være på opplæringsarenaer samt møtepunkt hvor vi knytter kontakter.

I 2016 har vi deltatt på:

- Riksarkivarens 7. arkivmøte
- KommuneArkivInstitusjonenes ledermøte på Gardemoen
- KommuneArkivInstitusjonenes årlige konferanse i Sandefjord
- KDRS arrangerte i 2016 to seminarer for de som jobber innen digitalt arkiv. Det ene i samarbeid med Riksarkivet.
- Kurs i bruk av digitaldepot for langtidsbevaring arrangert av KDRS
- Sak- og portaldagene, Evry
- KS Bedrift, styreopplæring samt IKS-selskaper
- Bevaring og kassasjon i kommunal sektor, kurs i regi av Norsk Arkivråd
- Kurs i HMS-prosjekter, KLP
- Noark 5, kurs i regi av Norsk Arkivråd

I 2016 har opplæring av nyansatte vært hovedfokus. IKA Finnmark IKS har arbeidet med utkast til den nye arkivforskriften og gitt høringsvar. Det har vært nyttig både for å sette seg inn i arkivlovgivningen, arbeidsområdet, kartlegge praksis og gi et høringsinnspill til Kulturdepartementet.

Daglig leder startet høsten på studie ved HiOA årsenhet i arkivvitenskap, samlingsbasert over 2 år med totalt 60 studiepoeng.

Finnmarksnettverket, arbeidsmøte.
Grete Gunn Bergstrøm fra Samisk arkiv og Marja Helene Maliniemi fra Finnmark fylkesbibliotek,

Møtevirksomhet

IKA Finnmark IKS har som mål bli kjent med det historieformidlende miljø lokalt. I den forbindelse har vi deltatt på andres arrangement:

- Porsanger museum/Kvensk institutt, Museumscafe
- Porsanger kommune, møte med IKT-avdeling om fagprogrammer
- Porsanger Museum, åpning av ny utstilling i Skoganvarre
- Porsanger Museum, lunsjbesøk
- Porsanger bibliotek, boklansering Ingjerd Tjelde
- Fylkesmannen og Porsanger kommune, utstillingsåpning om «Utvalgte kulturlandskap»

3. Drift og administrasjon

3.1. Depot

IKA Finnmark IKS er lokalisert til Lakselv, Porsanger kommune, Holmenveien 3, i bygget til Statens vegvesen. IKA Finnmark IKS har leieavtale med Porsanger kommune og disponerer: kontorlokaler, arkivdepot med mobilreoler og kapasitet til 3500 hyllemeter arkiv, mottaksrom og lesesal. Porsanger kommune har leiekontrakt med Statens vegvesen ut 2022 og kommunen har svart positivt til styret at IKA Finnmark IKS kan tre inn i leieavtalen når IKA Finnmark IKS sin leieavtale med Porsanger kommune går ut i 01.10.2017. Det er iverksatt reforhandling av avtalen.

Utvidelse av depotkapasitet

I en kartlegging fra 2005, er det oppsummert behov for ca 11.000 hyllemeter depotkapasitet for å ivareta papirbasert arkiv for våre kommuner samt privatarkiv (offentlige selskap, interkommunale selskap, bedrifter, organisasjoner m.m.). IKA Finnmark IKS har beregnet behov for utvidelse av arkivdepot for papirarkiv med omlag 2 ganger av dagens depot - ca. 7000 hyllemeter for offentlige

kommunale og fylkeskommunale arkiv. Representantskapet har vedtatt å igangsette prosjekt for utvidelse av arkivdepot og finansiering av dette. IKA Finnmark IKS har fulgt opp dialog med Statens vegvesen som opplyser at bygget kan bli avhendet tidligst i 2018. Det foreligger takst på bygget fra 2014. Det har vært utarbeidet to rapporter fra Norconsult AS om depotbehov, mulige alternativer for leie, kjøp og utbygging. Anbefaling fra dette arbeid er at kjøp av eksisterende bygg fra Vegvesenet samt utbygging 400 m², er rimeligste alternativ.

Styret arbeider aktivt med å finne løsninger for utvidelse av arkivdepot. Selskapsavtalen er i 2016 sendt til eierkommunene med anmodning om endring mht ramme for låneopptak, slik at selskapet kan være i stand til å gjennomføre kjøp samt utbygging som et alternativ. Selskapet stilte seg til disposisjon for å være tilstede ved eierkommunenes behandling av endring av selskapsavtalen med informasjon og besvare spørsmål. I tillegg har vi henvendt oss til regionrådene med forespørsel om å informere på deres møter. Vi har i 2016 vært i møte med Vest-Finnmark og Avjovarre regionråd, Porsanger kommune, Nordkapp kommune, Nesseby kommune og Vardø kommune. I tillegg har det vært møte med FFK v/eiendomssjef Rune Seim om forkjøpsrett.

Det har også vært møter med Vegvesenet i forbindelse med drift av bygget og mulig salg av bygget på sikt.

Nesseby kommunestyre hadde mange spørsmål og innspill før sin behandling av endring av vår selskapsavtale.

Teknisk drift av arkivdepot

IKA Finnmark IKS er definert som et særskilt brannobjekt. Brannrutiner ble gjennomgått, skriftliggjort og endret i 2016. Det har vært avholdt brannøvelse med Vegvesenet. Daglig leder er brannvernleder.

Teknisk drift av depotet er utfordrende i vårt klima. Det brukes mye personellmessige ressurser på overvåking og kontroll av tekniske installasjoner. Det er brukt uforholdsmessig med ressurser på oppfølging av byggetekniske forhold som man forventer være på plass iht leieavtale.

Det er strenge krav til kontroll av klimatisk miljø i arkivdepotet mht stabil temperatur og luftfuktighet i tillegg til adgangskontroll, vern mot brann og vann samt innbrudd. Det er viktig at temperatur i arkivdepot skal være stabil og ligge mellom 19-20 grader for å unngå kondens i depotet. Luftfuktighet skal være 40-45 %. Klimaanlegg i arkivdepot må være kontinuerlig i drift av hensyn til materialet og fukt/vann må ikke bli liggende i kanalene av hensyn til ansattes arbeidsmiljø og helse.

Temperaturer under -25° C, har vist seg å utfordrende. Det fryser i luftinntaket til ventilasjonsanlegget, noe som fører til driftsstans med fare for problematisk fukt og kondensering til vann i anlegget, depot og tilstøtende ordningsrom. Temperaturen og luftfuktigheten faller drastisk under driftsstans. Det har vært to slike driftsstanser i 2016. Klimaanlegget ble ombygget i 2016 slik at om ventilasjonsanlegget stopper, stopper også befuktingsanlegget. Leverandør av befuktningssystemet gikk konkurs april 2016, men ansatte har startet opp ny virksomhet. Det har vært arbeidet med løsninger i 2016 mot huseier og leverandører av anlegg.

Den primære varmekilden i depotet er gulvarme, selv om klimaanlegget også avgir varme. Det viser seg i ettertid at varmekablene ikke dekker hele depotet. Byggeier er varslet og sammen med fagfolk har forsøkt å finne feilen, uten at dette helt har lyktes. Det må sees nærmere på ved eventuell utvidelse.

Garasjeporten til mottaksrommet røk vieren på ved påsketider. Rommet ble stengt frem til porten ble utbedret av leverandør. Nye rutiner ved mottak av arkivmateriale ble innført.

Det er elektrisk styrte reoler i depotet og flere år siden sist de har hatt service. Da hyllene nå er godt fylt opp, er ikke innstillingene helt korrekte lenger. Det gir seg utslag i treghet, reolene forsøker å kjøre lengere enn mulig eller stopper før de skal. Leverandør av reolene er kjøpt opp og virksomhet lagt ned. De tidligere ansatte er pensjonert. Det jobbes med finne leverandør som kan gjennomgå og stille inn reolene etter dagens situasjon.

Siden det har vært stor utskiftning av personalet i 2016, har mye tid i tillegg gått til opplæring i systemene samt skriftliggjøring av rutiner.

3.2. Data

IKT-utstyr for medarbeidere er generelt av bra kvalitet og har akseptabel ytelse for flere år fremover. Det vil i 2017 bli foretatt noen mindre investeringer for å bedre funksjonaliteten. Det har blitt etablert VPN slik at intern server kan nås ved arbeid utenfor bedriften. Tilgang til ePhorte sak- og arkivsystemet gjenstår.

Organisasjonen manglet noen lisenser på enkelte programmer, men er nå riktig lisensiert. Det ble innkjøpt noen tilleggsprogrammer i forbindelse med bilde- og videoredigering, samt oppjustering av lisenser på kontorstøtteprogrammer.

IKT-anlegget har vært forholdsvis stabilt i drift. IKA Finnmark IKS deler serverrom med huseier Statens Vegvesen. Det har vært problem med driftsstans av klimaanlegg til dette rom ved lave temperaturer ute. Ved driftsstans kan temperaturen i serverrom nå kritiske nivå som kan være skadelig for servere. Det har vært installert et kjøleaggregat som reserve om klimaanlegget slås ut. Det er fra tidligere innført rutine om automatisk avslutning av servere etter arbeidstid for å redusere risiko. I 2016 har det

vært et par tilfeller av driftsstans på serverrommets klimaanlegg. Det jobbes mot huseier og leverandører om tilfredsstillende løsninger for serverrommets kjøling.

Intern drift er delt mellom innkjøp av tjenester fra Sirius Data og intern kompetanse. Denne modellen videreføres i 2017.

3.3. Saks-/arkivsystem

Ephorte sakssystem er installert og tatt i bruk i 2015. Det har i 2016 vært jobbet med opplæring og rutiner. Fullstendig overgang til elektronisk arkiv forventes i 2017. I overgangsperioden brukes både elektronisk og papirarkiv. IKA Finnmark IKS har også påbegynt arbeidet med arkivplan. Vårt administrative arkiv og system, brukes som opplæringscase overfor nyansatte.

3.4. Personal og HMS

IKA Finnmark IKS er medlem av KS Bedrift som arbeidsgiverorganisasjon og er omfattet av hovedavtalen samt hovedtariffavtalen. 2016 var hovedoppgjør og lønn har vært justert etter sentrale forhandlinger.

Tjenestepensjon og yrkesskadeforsikring er tegnet i KLP.

De ansatte har valgt tillitsvalgt og verneombud. Tillitsvalgt deltar med møte- og talerett på styremøter. Det er etablert jevnlig møter med tillitsvalgt og verneombud. Det er etablert kontormøter ukentlig med skriftlig referat.

IKA Finnmark IKS har bedriftshelsetjeneste via HEMIS AS, Alta. Daglig leder deltok på lederopplæring i HMS høst 2016. Det er utarbeidet handlingsplan med HEMIS AS som er fulgt i 2016. Det er jobbet med risikoanalyse mht. HMS for IKA Finnmark IKS og skriftliggjøring av rutinene samt bevisstgjøring av ansatte på HMS. I 2016 har det vært gjennomført helsekontroll, ergonomisk gjennomgang av alle arbeidsstasjoner og stressmestringskurs.

Daglig leder har deltatt på HMS-kurs for ledere samt NAVs kurs i oppfølging av sykemeldte og kartlegging av sykemeldtes funksjonsevne. Verneombud har deltatt på NAVs kurs i oppfølging av sykemeldte.

Sykefraværet var 13,11 % pr 31.12.2016 mot 15,7% i 2015 og 0,5% i 2014. Sykefraværet tilligger planlagte operasjoner og kjent sykdomssituasjon. IKA Finnmark IKS er I/A-bedrift og har fulgt pålagt sykemeldingsoppfølging med mulige tilrettelegginger.

Det har vært gjennomført medarbeidersamtaler med alle ansatte i 2016.

Som I/A-bedrift, har IKA Finnmark IKS stilt seg til rådighet som arbeidsplass for arbeidsutprøving, praksisplass m.m. Det har i 2016 vært 2 personer på ulike praksisplasser hos oss. Det har vist seg være en god situasjon for begge parter. En suksessfaktor for IKA Finnmark IKS, er at tiltaket har en langsiktig karakter da de arbeidsoppgaver vi kan tilby innebærer en del opplæring.

IKA Finnmark IKS har vært og er kvinnedominert. Vi har 5 kvinner og 1 mann ansatt. Det har vært fokusert på å oppnå bedre kjønnsbalanse også ved inntak til tiltaksplass.

I styret er det 3 menn og 2 kvinner. Det er fokus også på likestilling ved ansettelser. Bedriften har en rekrutterings- og personalpolicy som skal sikre like muligheter og rettigheter samt hindre diskriminering.

Galina Isaksen, Line Korslund og Ane Sætrum

3.5. Økonomi

Eiertilskudd utgjør det økonomiske grunnlaget for IKA Finnmark IKS. Inntekten til IKA Finnmark IKS er eiertilskuddet og består av:

- fast grunnbeløp kr 20.600 for drift
- fast grunnbeløp kr 20.600 for depot
- variabelt kronebeløp per innbygger i kommunen, kr. 55,97 i 2016
- leie pr. hyllemeter arkiv eier har deponert, kr. 150

Regnskapsfører i 2016 har vært Visma Services Norge, avd. Tromsø. Revisjon er utført av Vest-Finnmark kommunale revisjonsdistrikt IKS.

Regnskapet viser for 2016 et resultat med mindreforbruk kr. 472.707,92. Mindreforbruket har sammenheng med arbeid med utvidelse av depotkapasitet og arbeid som er utsatt.

3.6. Miljøpåvirkning

IKA Finnmark IKS er en kontorbedrift med et papirbasert arkivdepot. Vi benytter kommunens kildesortering. I den grad det er mulig, blir brukte permer og pappesker tilbudt fritt til gjenbruk.

Vårt reisebehov genererer noe utslipp. I hovedsak skjer reiser ved fly eller nyere leiebil. Det forsøkes samordne reiser i størst mulig grad, både av økonomiske og miljømessige hensyn.

4.Fremtid

Selskapet har fått besatt alle stillinger. IKA Finnmark IKS har i 2016 send forespørsel til hver kommune om behov for våre tjenester, for å informere om tjenestetilbudet og for å planlegge aktiviteter i 2016 og 2017. Arkivplanarbeid og kommunenes innsendte behov, vil være høyest prioritert i 2017.

Arkivdepotet fylles opp og IKA Finnmark IKS har kartlagt behov for ytterligere 4.000 nye hyllemeter til eiernes kommunale arkiv. I tillegg har privatpersoner, lag og foreninger ønsker om å bruke IKA Finnmark IKS som depot for sine arkiv. Styret arbeider aktivt med utvidelse av arkivdepot. Selskapsavtalen er ute hos eierne til behandling for bl.a. å endre lånerammen. Dette for å åpne muligheter for kjøp av lokaler. Det er sendt ut varsel til alle eierkommuner om at vi må innføre inntaksstopp i løpet av våren 2017. Det innebærer at kommunene selv må ta vare på sitt arkivmateriale som skulle vært avlevert til depot når inntaksstopp innføres.

Samarbeidsparter som KAI-miljøet, Finnmarksnettverket, Samisk arkiv, Gjenreisningsmuseet, RiddoDuottarMuseat er viktige samarbeidspartnere for inspirasjon, kompetanseutveksling og samarbeidsprosjekt.

Eksisterende serverpark har blitt vurdert til å holde en liten stund til, men det må påregnes betydelige investeringer i 2017/2018 dersom man fortatt skal ha en intern serverpark. Her bør det vurderes om andre løsninger er mer funksjonelt og økonomisk fordelaktig over tid.

ASTA og Arkivportalen

Når fagsystemet ASTA kommer i drift vil oversikt over arkiver publiseres på Arkivportalen.no. Både eiere og brukere vil da få et nettsted hvor de kan søke opp arkiver.

Uttrekk og elektronisk langtidsbevaring

Ettersom offentlig forvaltning i stadig større grad blir helelektroniske vil mengden digital informasjon som skal bevares økte dramatisk fremover. Det er i denne sammenheng behov for mer intern kompetanse i forhold til uttrekk og langtidsbevaring av elektroniske systemer. IKA Finnmark IKS sin rolle vil være delt mellom rådgivning og sjekk av uttrekksarbeid. Selve uttrekket vil som regel bli foretatt av arkiveier selv eller kjøpt som en ekstern tjeneste. Vår interne kompetanseoppbygning er tenkt løst med hospitering og/eller felles workshops i KAI-miljøet.

Avslutning

Endring i arkivloven, arkivforskriften, Riksarkivarens forskrift og ikke minst digitaliseringstrenden i Norge, vil påvirke vårt arbeidsfelt og oppgaver. Vi ser i samfunnet økende etterspørsel etter informasjon fra arkiv fra flere nye brukergrupper. IKA Finnmark IKS ser mange utfordrende, utviklende og spennende oppgaver foran seg.

Styret for IKA Finnmark IKS, 14.03.2016

Arne Dahler
styreleder

Alvar Dunfjell
nestleder

Monika Olsen
styremedlem

Cecilie Hansen
styremedlem

Leif Andersen
styremedlem

Gunnhild S. Engstad
daglig leder